

31987D0433

21.8.1987

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 238/26

KOMISJONI OTSUS,
22. juuli 1987,
järelevalve- ja kaitsemeetmete kohta, mida liikmesriikidel vastavalt EMÜ asutamislepingu artiklile 115
võidakse lubada võtta
(87/433/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 115,

ning arvestades, et:

asutamislepingu artiklit 30 ja sellele järgnevaid artikleid kvantitatiivsete piirangute ja kõikide samaväärse mõjuga meetmete kohta rakendatakse ühetaoliselt ühenduse päritoluga toodetele ja mis tahes liikmesriigis vabasse ringlusse lastud toodetele sõltumata nende päritolust;

selle korra kohaselt on ühendusesiseses kaubavahetuses keelatud isegi puhtformaalselt nõuda impordilitsentsi või samalaadset menetlust;

lisaks välistab asutamislepingu artikli 9 lõige 2 mis tahes administratiivmenetluse, mille eesmärgiks on kehtestada erinevad reeglid kaupade liikumisele vastavalt sellele, kas nad on pärit ühendusest või kolmandatest riikidest ja on mis tahes liikmesriigis vabasse ringlusse lastud;

nende põhimõtete täielik rakendamine eeldab siiski ühise kaubanduspoliitika tõhusat kehtestamist;

ühise kaubanduspoliitika kehtestamine ei ole veel lõpule viidud; meetmed, mida liikmesriigid mõnede kolmandatest riikidest pärit toodete suhtes rakendavad, ei ole veel asendatud ühtsete ühiste eeskirjadega;

kuna ühine kaubanduspoliitika ei ole veel täielikult kehtestatud, siis esinevad liikmesriikide kaubanduspoliitikates endiselt ebarõrdsused, mis võivad põhjustada kaubavahetuse häireid, mille ärahoidmiseks asutamislepingu artikkel 115 on kavandatud;

sel eesmärgil on komisjonil õigus lubada liikmesriikidel võtta ühendusesiseseid järelevalve- või kaitsemeetmeid hoolimata kolmandatest riikidest pärit ja liikmesriigis vabasse ringlusse lastud toodete vaba liikumise põhimõttest ühenduse sees; artiklis 115 sätestatakse siiski, et kõnesolevaid meetmeid võib lubada ainult vajaduse korral ning et komisjonil tuleb anda eelis sellistele meetmetele, mis ühisturu toimimist kõige vähem häirivad; selle tulemusena tuleks asutamislepingu artikli 115 kohaseid meetmeid ühisturu praeguses moodustamise järgus lubada ainult siis, kui kaubavahetuse häired põhjustavad majandusraskusi või seavad ohtu nende kaubanduspoliitika meetmete tõhususe, mida liikmesriigid on võtnud vastavalt ühenduse rahvusvahelistele kohustustele;

ühises Euroopa aktis sätestatakse sisepiirideta ala loomine 1. jaanuarist 1993, kus kaubad, teenused ja kapital saavad vabalt liikuda; see tähendab ühelt poolt, et alles jäänud erinevusi liikmesriikide kaubanduspoliitikates järk-järgult kõrvaldatakse või vähendatakse, ja teiselt poolt, et asutamislepingu artikli 115 kohaste meetmete lubamise hindamisel peab komisjon neist

eesmärkidest täiesti teadlik olema; komisjon kehtestas oma 20. detsembri 1979. aasta otsusega 80/47/EMÜ järelevalve- ja kaitsemeetmete kohta, mida liikmesriikidel võidakse lubada võtta teatavate kaupade importimisel, mis on pärit kolmandatest riikidest ja on lastud vabasse ringlusse teises liikmesriigis, ⁽¹⁾ teatavad põhimõtted ja korra järgimiseks asutamislepingu artikli 115 rakendamisel;

senise kogemuse ja tegevuskava põhjal, mille ühendus on endale seadnud ühtse turu loomiseks, tuleks otsust 80/47/EMÜ muuta ja eriti laiendada selle ulatust kõikidele juhtumitele, kus eksisteerivad ebavõrdsused kaubanduspoliitilistes meetmetes, mis liikmesriigid vastavalt asutamislepingule on võtnud, sealhulgas juhtumid, kus senini on lubatud ebavõrdsused tariifsetes meetmetes, ning mõningaid selles sätestatud kriteeriume ja põhimõtteid tuleks täpsustada; selliste muudatuste võimaldamiseks tuleks nimetatud otsus vormistada ühe õigusaktina;

kui järelevalvemeetmeteks luba antakse, tuleb impordidokumendid väljastada automaatselt, tasuta, teatava aja jooksul ja mis tahes taotletud kogusele; kui järelevalvemeetmeid taotletakse põhjusel, et import võib liikmesriigile põhjustada majanduslikke raskusi, tuleks sellise ohu reaalsuse hindamisel arvestada varem täheldatud kaubavahetuse häireid ja impordivõimaluste taset, mille ühendus on kõnealusele kolmandale riigile võimaldanud;

kui liikmesriik taotleb luba kaitsemeetmete võtmiseks, tuleb impordidokumentide väljastamiseks ette nähtud aega pikendada, kui menetluses olevate dokumentide taotlustel esitatud kogus ületab teatava taseme;

teave ja põhjused, mida liikmesriigid esitavad kõnealuste meetmete võtmise loa taotluste toetuseks, peavad võimaldama komisjonil sellise loa vajadust täielikult hinnata;

tuleks sätestada komisjoni õigus vajaduse korral korraldada küsitlus tema käsutuses oleva teabe kehtivuse kontrollimiseks;

asutamislepingu artikli 115 kohaselt võetud meetmed, kuna nad moodustavad erandi asutamislepingu artiklite 9 ja 30 sätetest ja ühtlasi takistavad ühise kaubanduspoliitika kehtestamist asutamislepingu artiklis 113 sätestatud korras, tuleb tõlgendada ja rakendada rangelt; pidades silmas seda ja ühtses Euroopa aktis sätestatud eesmärke, tuleks kõnealuseid meetmeid võtta ainult piiratud aja jooksul ja kui olukorra tõsidus seda nõuab;

ühendusesisese häirimatu kaubavahetuse tagamiseks tuleks sätestada, et liikmesriigid peavad üldreeglina nõudma importijalt toote importimisega teisest liikmesriigist seotud formaalsuste täitmise raames ainult teatavat teavet ja andmeid; päritolumaa kontrolli

puhul peavad liikmesriigid reeglina nõudma ainult toote päritolu teatamist, kuna võib põhjendatult eeldada, et importija seda teab,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ulatus

Käesolevat otsust kohaldatakse selliste kolmandatest riikidest pärit toodete importimisel liikmesriiki ja nende ühenduses vabasse ringlusse laskmisel, millele ei laiene liikmesriikide ühtsed imporditingimused.

Artikkel 2

Ühendusesisene järelevalve

1. Kui esineb oht, et artiklis 1 viidatud toote liikmesriiki importimine võib põhjustada majandusraskusi, võib selle toote importimisel pärast komisjoni luba, mis väljastatakse teatavaks ajavaheks, kohaldada impordidokumendi väljastamist.

2. Üldreeglina annab komisjon lõikes 1 viidatud loa siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) avalduse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal on teistest liikmesriikidest imporditud oluline kogus kõnealust toodet;
- b) kõnealuse toote impordivõimalused, mille ühendus on avanud kolmandale riigile, kust toode on pärit, ületavad 1 % võrra kõiki impordivõimalusi, mille ühendus on avanud kõikidele sarnastele reeglitele alluvatele kolmandatele riikidele.

3. Ilma et see piiraks artiklit 3, peab asjaomane liikmesriik impordidokumendi väljastama taotletud kogusele tasuta hiljemalt viie tööpäeva jooksul alates importija taotluse kuupäevast olenemata sellest, kas tema tegevuskoht asub ühenduses.

⁽¹⁾ EÜT L 16, 22.1.1980, lk 14.

4. Lõikes 1 viidatud loa saamiseks esitab liikmesriik oma taotluses komisjonile järgmised üksikasjad:

- a) toote kirjeldus ja selle tootenimetuse üksikasjad, selle rubriiginumber ühises tollitariifistikus, NIMEXE-kood ja päritoluriik;
- b) otseimpordi eeskirjad päritoluriigi ja teiste kolmandate riikide puhul, sealhulgas vajaduse korral tariifimeetmed, impordivõimaluste maht ja/või kogus ning eeskirjade aluseks olevad majanduskaalutlused;
- c) impordi maht või kogus kõnealuse toote puhul, mis on pärit:
 - asjaomasest kolmandast riigist, eraldi otseimpordi ja vabas ringluses olevate toodete kohta,
 - kõikidest muudest kolmandatest riikidest,
 - ühendusest;
- d) majandusraskused, mille ohtu väidetakse, esitatud selliste tegurite abil nagu toote tarbimine ja vastavalt siseriikliku toodangu, asjaomase kolmanda riigi toodangu ja kõikide kolmandate riikide toodangu turuosad.

Punktides c ja d nõutud teave esitatakse kahe eelnenud aasta ja jooksva aasta kohta. Kui seda teavet ei ole võimalik esitada nõutud täpsusega või õigeaegselt, esitab liikmesriik oma taotluses kättesaadava teabe.

5. Lõikes 1 viidatud loa saanud liikmesriik võib impordidokumendi taotlejalt nõuda ainult järgmist teavet ja andmeid:

- a) andmed importija ja eksportivas liikmesriigis asuva kauba-saatja kohta;
- b) päritoluriik ja eksportiv liikmesriik;
- c) toote kirjeldus järgmiste üksikasjadega:
 - selle tootenimetus,
 - selle rubriiginumber ühises tollitariifistikus ja NIMEXE-kood;
- d) toote väärtus ja kogus kaubanduses tavaliselt kasutatavates ühikutes;
- e) kavandatud tarnekuupäev või -kuupäevad;
- f) tõendusmaterjali selle kohta, et toode on vabas ringluses: kui tooted imporditaotluse esitamise kuupäeval ei ole veel vabas ringluses või kui selleks kuupäevaks ei ole võimalik esitada tõendusmaterjali, siis impordidokument väljastatakse, kuid kehtivusega üheks kuuks alates sellest, kui taotleja dokumendi kätte saab.

Artikkel 3

Kaitsemeetmed

1. Kui artiklis 1 viidatud toote importimine liikmesriiki põhjustab majandusraskusi, võib kõnealune liikmesriik võtta kaitsemeetmed, kui on saanud loa komisjonilt, kes määrab selliste meetmete tingimused ja üksikasjad.

2. Komisjon annab loa ainult piiratud ajaks ja kui olukorra tõsidus seda nõuab.

3. Loa saamiseks esitab liikmesriik oma taotluses komisjonile järgmised üksikasjad ja andmed lisaks artikli 2 lõike 4 punktides a ja b viidatule:

- a) eksportiv liikmesriik;
- b) impordidokumendi taotluse esitamise kuupäev;
- c) tegelikult rakendatud või lubatud impordi maht või kogus kõnealuse toote puhul, mis on pärit:
 - asjaomasest kolmandast riigist, eraldi otseimpordi ja vabas ringluses olevate toodete impordi kohta,
 - muudest kolmandatest riikidest, mille suhtes taotlev liikmesriik säilitab samalaadset impordikorda või korda, millel on samaväärne toime,
 - kõikidest muudest kolmandatest riikidest,
 - ühendusest;
- d) kui võimalik, siis asjaomasest kolmandast riigist pärit toote reekspordi maht või kogus teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse;
- e) eeldatavad majandusraskused, mis tulenevad sellistest teguritest nagu tootmine, võimsuste kasutusmäär, tarbimine, müük, vastavalt asjaomase kolmanda riigi, kõikide kolmandate riikide ja siseriikliku toodangu turuosa, hinnad (st kunstlikult alandatud hinnad või normaalse hinnatõusu takistamine), kasumid või kahjumid, tööhõive;
- f) komisjoni nõudmisel olukorra parandamiseks kõnealuses sektoris võetud meetmed või kavandatud meetmed.

Punktides c, d ja e nõutud teave esitatakse kahe eelnenud aasta ja jooksva aasta kohta.

Kui seda teavet ei ole võimalik esitada nõutud täpsusega või õigeaegselt, esitab liikmesriik oma taotluses kättesaadava teabe. Komisjoni on õigus vajaduse korral korraldada küsitlus liikmesriikide esitatud teabe kehtivuse kontrollimiseks.

Sellisel juhul võib komisjon, kui kaitsemeetmete puudumine võiks põhjustada olulist kahju kõnealusele sektorile, lubada kaitsemeetmete võtmist ajutistel alustel kuni küsitluse tulemuste selgumiseni.

4. Taotluse esitamine liikmesriigi poolt ei tohi takistada artiklis 2 sätestatud ajavahemikul ja tingimustel selliste impordidokumentide väljastamist, mille taotlus esitati enne komisjoni otsust.

5. Kui liikmesriik siiski leiab, et kõnealuse kolmandast riigist pärit toodangu maht või kogus kokku, mida menetlemisel olevad taotlused, hõlmavad viimase 12 kuu jooksul, mille kohta statistiline teave on kättesaadav, ületab kas 5 % asjaomase kolmanda riigi võimalikust otseimpordist või 1 % EMÜ-välisest impordist kokku, siis:

- impordidokumentide väljastamiseks ette nähtud maksimaalset perioodi pikendatakse 10 tööpäevani alates sellest, kui importija taotluse esitab,
- liikmesriik võib impordidokumentide taotluse tagasi lükata, kui see on lubatud komisjoni otsusega.

6. Liikmesriik esitab kaitsemeetme taotluse teleksi või faksi teel. Koopia sellest saadetakse teiste liikmesriikide asjaomastele määratud asutustele samaaegselt ja samade vahenditega. Selles teavitatakse impordidokumentide taotlejaid kaitsemeetmete taotluse esitamisest.

7. Komisjon langetab otsuse liikmesriikide taotluse kohta viie tööpäeva jooksul alates selle saamisest.

Artikkel 4

Päritolutõend

1. Ühendusesisestele järelevalve- või kaitsemeetmetele alluvate kaupade importimisega seotud formaalsuste raames võivad importiva liikmesriigi asjaomased asutused paluda, et importija teataks tollideklaratsioonil või impordidokumendi avaldusel olevate kaupade päritolu.

2. Täiendavat tõendusmaterjali võib nõuda ainult tollivormistusel ning juhtumitel, kui tõsised ja põhjendatud kahtlused tingivad sellise tõendusmaterjali hädavajalikkuse kõnealuste toodete tegeliku päritolu selgitamiseks. Sellise täiendava tõendusmaterjali taotlus iseenesest ei tohi siiski takistada kaupade importi.

Lõppsätted

Artikkel 5

Käesolevas otsuses sätestatud kord kehtib, kui kaubavahetuse häired seavad ohtu nende kaubanduspoliitiliste meetmete tõhususe, mida liikmesriigid rakendavad vastavalt ühenduse rahvusvahelistele kohustustele, välja arvatud artikli 2 lõike 4 punktis d ja artikli 3 lõike 3 punktis e viidatud asjaolud.

Artikkel 6

1. Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. oktoobrist 1987.

2. Komisjoni otsus 80/47/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates sellest kuupäevast. Viiteid kehtetuks tunnistatud otsusele käsitletakse viidetena käesolevale otsusele.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 22. juuli 1987

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Willy DE CLERCQ